

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/236/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3215200519
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3215200519.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a členov senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyiho v spore žalobcu: N. sa V. s.r.o., so sídlom J. 56, D., IČO: 45 684 618, zast.: Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Michalská 14, Bratislava, IČO: 47 255 706, proti žalovanému: K. X., bytom K. H. XX, U., zast: JUDr. Petrom Ďurmekom, advokátom so sídlom v Bánovciach nad Bebravou, Radlinského 678/1, o zaplatenie 292,93 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 28. januára 2016, č. k. 4C/80/2015-107, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a trovách konania **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 176 eur od 25.05.2012 do 21.04.2014, a to v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 80% s tým, že po právoplatnosti rozhodnutia rozhodne o výške náhrady trov konania súd samostatným uznesením. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 2, § 3 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 524 ods. 1, 2, § 526 ods. 1, § 101, § 103, § 110 ods. 3, § 111, § 112, § 470 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 23 a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a výsledkami vykonaného dokazovania, keď mal preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu, teda Slovenskou sporiteľňou, a.s. a právnym predchodcom žalovaného (otcom žalovaného) bola uzavretá úverová zmluva - zmluva o splátkovom úvere, ktorú právny predchodca žalovaného uzatvoril ako fyzická osoba nepodnikateľ, teda spotrebiteľ, keďže úver nežiadal v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na základe uzavretej zmluvy o splátkovom úvere medzi právnym predchodcom žalobcu a právnym predchodcom žalovaného bol právnemu predchodcovi žalovaného poskytnutý spotrebiteľský úver. Súd preto posudzoval zmluvu o splátkovom úvere podľa citovaných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o splátkovom úvere obsahovala všetky predpísané náležitosti. Predmetom úverovej zmluvy bol záväzok právneho predchodcu žalobcu poskytnúť právnemu predchodcovi žalovaného splátkový úver vo výške 25.000,- Sk a na druhej strane záväzok predchodcu žalovaného splácať poskytnutý úver riadne a včas, a to formou mesačných splátok vo výške splátky 696,- Sk s tým, že dátum prvej splátky bol dohodnutý na 20.06.2006, konečná splatnosť úveru bola 20.04.2011. V konaní mal súd preukázané listinnými dôkazmi, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a.s. na žalobcu, ktorá si svoju povinnosť splnila a oznámením postúpenia žalovanému vznikli právne účinky postúpenia voči žalovanému a jeho povinnosť plniť novému veriteľovi - žalobcovi, čím bola daná aktívna legítimácia žalobcu na podanie žaloby. Pokiaľ ide o žalovaného, súd mal

preukázané, že osoba, s ktorou právny predchodca žalobcu zmluvu uzatvoril, dňa 19.11.2013 zomrela a žalovaný je jej dedičom a vzhľadom na výšku nadobudnutého dedičstva žalovaný zodpovedá za dlh poručiteľa, t. j. Jána Ilka (dlžníka), ktorý vznikol zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 12.05.2006 a ktorý si žalobca vyčíslil vo výške 292,93 eur a výšku ktorého žalovaný nespochybnil žiadnym dôkazom. Skutočnosť, že žalovaný nebol v kontakte so svojim otcom (pôvodným dlžníkom) a nemal vedomosť o tomto dlhu nespôsobuje, že žalovaný ako dedič za tento dlh nezodpovedá. Ďalej súd uviedol, že žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania. Za situácie, že v danej veci došlo medzi právnymi predchodcami účastníkov k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy, právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným sa teda spravuje prednostne ustanoveniami Občianskeho zákonníka a právnych predpisov upravujúcich právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Platná právna úprava v čase uzavretia zmluvy umožňuje vyvodit' právny záver, že zmluva o úvere (uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka) bola napriek povahe tzv. absolútneho obchodu zmluvou typovou, teda spotrebiteľskou a je preto právne irelevantný prameň práva, podľa ktorého sa príslušná zmluva spravuje. Súd konštatoval, že v konaní nemal preukázané, že by právny predchodca žalobcu, teda Slovenská sporiteľňa, a.s. vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, teda požadovala splatenie pohľadávky zo zmluvy o splátkovom úvere tak, ako jej to umožňoval čl. 7.6, bod 7.6.1 písm. a/ Všeobecných obchodných podmienok. Z tohto dôvodu mal súd za to, že ide o plnenie v splátkach a ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, tak začne plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Na základe uvedeného teda veriteľ môže požadovať od dlžníka vždy iba splnenie príslušnej splátky, len čo sa stane táto splátka zročnou (splatnou). Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú splátku začína plynúť premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka samostatne. Dátum zročnosti jednotlivých splátok i úrokov z úveru, ale aj konečnej splatnosti úveru vyplýva z dohody účastníkov o splátkach a od tohto dňa začína plynúť premlčacia doba. V konaní mal súd preukázané, že na základe uzavretej zmluvy o splátkovom úvere sa zaviazal právny predchodca žalovaného ako dlžník splácať úver v splátkach mesačne vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci (úroky z úveru v posledný deň mesiaca), čo znamená, že každá splátka sa stala splatnou k 20. dňu v kalendárnom mesiaci a v prípade úrokov v posledný deň mesiaca, pričom konečná splatnosť úveru nastala dňa 20.04.2011. Vychádzajúc z toho, že premlčacia doba je trojročná, nakoľko ju posudzoval súd podľa § 101 Občianskeho zákonníka, prihliadal v súlade s citovanými ustanoveniami zákona o ochrane spotrebiteľa na premlčanie a mal za to, že uplatnená pohľadávka z úveru, úver a tým aj všetky jeho splátky sú premlčané, keďže uplynula trojročná premlčacia doba (od konečnej splatnosti úveru), a to z dôvodu, že žaloba na súde bola podaná až 20.02.2015, teda viac ako po troch rokoch odo dňa konečnej splatnosti úveru, resp. odo dňa nasledujúceho po dni konečnej splatnosti úveru. Z tohto dôvodu súd žalobu v časti zaplatenia istiny 292,93 eur vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovaným zamietol. Pokiaľ ide o uplatnené úroky z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 176 eur za obdobie od 25.02.2012 do zaplatenia, súd vychádzal z toho, že právo na úrok z omeškania je právom, ktoré sa premlčuje za každý deň samostatne, pričom nemusí byť uplatnené za celé obdobie omeškania. Úrok z omeškania vzniká v dôsledku povinnosti dlžníka splniť záväzok, teda z povinnosti nebyť v omeškaní. Porušením povinnosti splniť záväzok, resp. povinnosť nebyť v omeškaní, dlžník vytvára pre seba každý deň novú možnosť porušiť povinnosť plniť záväzok i nasledujúci deň. Úroky z omeškania sa preto premlčujú vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, z čoho vyplýva, že ich možno úspešne uplatniť v uzavretom časovom intervale ohraničenom tromi rokmi odo dňa podania žaloby späťne (ostatné neskoršie sú premlčané v dôsledku uplynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby k jednotlivým denným úrokom z omeškania) a dňom, keď vznikne možnosť na účinné vznesenie námietky premlčania voči istine. Tento interval je vždy maximálne tri roky bez jedného dňa a každým uplynutým dňom sa o deň znižuje. Keďže žaloba bola podaná na súde 20.02.2015, všetky nároky žalobcu vrátane uplatnených úrokov z omeškania vzniknuté pred 20.02.2012 sú premlčané, keďže premlčacia doba je v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka tri roky. V danom prípade súd priznal úrok z omeškania vo výške 9% ročne z uplatnenej sumy 176 eur od 25.05.2012 (ktorý nepredchádza dňu 20.02.2012) do 21.04.2014, teda do dňa, keď vznikla možnosť na účinné vznesenie námietky premlčania voči istine a vo zvyšnej časti uplatnených úrokov z omeškania vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovaným žalobu žalobcu zamietol. Ďalej súd uviedol, že žalobca považoval vznesenú námietku premlčania za nedôvodnú z dôvodu, že pohľadávku si uplatnil v dedičskom konaní. Občiansky zákonník v ust. § 112 upravuje zastavenie plynutia premlčacej doby v prípade, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje. Premlčacia doba pritom od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. Súd mal za to, že bez vplyvu na beh premlčacej doby je zaradenie pohľadávky alebo dlhu poručiteľa do súpisu aktív a pasív dedičstva vykonaný notárom ako súdnym komisárom v konaní o dedičstve (§ 175o ods. 1 O.s.p.), ako aj oznámenie pohľadávky veriteľom v konaní o dedičstve (§ 175n O.s.p.). V týchto prípadoch nejde

o uplatnenie práva podľa § 112 Občianskeho zákonníka, pretože o práve, ktorého sa premlčanie týka, nie je autoritatívne rozhodované. Na beh premlčacej doby nemala vplyv ani zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka (§ 111 Občianskeho zákonníka). V danom prípade dlh poručiteľa Jána X. predstavoval poskytnutý úver v zmysle zmluvy o splátkovom úvere. Všeobecná trojročná premlčacia doba začala teda plynúť deň nasledujúci po konečnej splatnosti úveru, teda 21.04.2011. Plynutie tejto premlčacej doby sa nezastavilo ani neprerušilo, pretože nenastala taká skutočnosť, ktorá by jej beh mohla ovplyvniť. Smrť poručiteľa - dlžníka dňa XX.XX.XXXX neovplyvnila beh premlčacej doby, ktorá začala plynúť 21.04.2011. Právni nástupcovia poručiteľa, teda aj žalovaný, vstúpili do jeho práv a povinností, vrátane práva započítať si už uplynutú premlčaciu dobu svojho predchodcu. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p.. Vychádzal z toho, že žalobca sa uplatnenou žalobou domáhal od žalovaného zaplata sumy 351,21 eur (istina vo výške 292,93 eur a vyčíslený úrok z omeškania v sume 58,28 eur). Úspech žalobcu predstavuje sumu 30,20 eur - priznané úroky vo výške 9% ročne zo sumy 176 eur od 25.05.2012 do 21.04.2014, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje po zaokrúhlení 10%. Úspech žalovaného predstavuje časť žaloby, ktorá bola súdom zamietnutá, čo v percentuálnom vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 90%. Úspech žalovaného teda predstavuje 90% - 10%, čo je 80%. Súd dodal, že vzhľadom na skutočnosť, že neuplynula lehota na vyčíslenie trov konania a vzhľadom na ust. § 151 ods. 1 O.s.p. o trovách rozhodol podľa § 151 ods. 7 O.s.p., podľa ktorého súd môže o náhrade trov konania rozhodnúť aj tak, že namiesto určenia výšky trov prizná účastníkovi náhradu trov konania vyjadrenú zlomkom alebo percentom.

2. Proti tomuto rozsudku v jeho zamietajúcej časti a trovách konania (v druhom a treťom výroku) podal v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobca, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že jeho žalobe súd v celom rozsahu vyhovie a zaviazhe žalovaného aj k náhrade trov konania, alternatívne žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Ako odvolací dôvod uviedol, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. V odvolaní namietal, že v čase uzatvorenia úverovej zmluvy Občiansky zákonník v ust. § 52 ods. 1 uvádzal, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzatvorenie zmluvy. Z Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy by teda izolovaným výkladom nezohľadňujúc iné ustanovenia právnych predpisov bolo možné vyvodiť, že úverová zmluva ako absolútny obchod podľa ust. § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka spotrebiteľskou zmluvou nie je. Trval na tom, že v danej veci bolo potrebné aplikovať na právnu úpravu úverovej zmluvy Obchodný zákonník a potom aj na otázku premlčania nárokov z úverovej spotrebiteľskej zmluvy bolo potrebné použiť Obchodný zákonník. V danom prípade je potom premlčacia doba štvorročná a nie trojročná podľa Občianskeho zákonníka ako uviedol súd prvej inštancie. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Cdo/3337/2010, na rozhodnutia Krajských súdov v Trnave, Nitre, Banskej Bystrici, Žiline, ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 6MCdo/4/2012 zo dňa 27.03.2013. Aj s poukazom na uvedené rozhodnutia mal za to, že na predmetný vzťah je potrebné aplikovať štvorročnú premlčaciu dobu v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka. S poukazom na uvedené rozhodnutia namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/201/2014 a v ňom vyslovený názor, že ak sa rieši právna otázka (tá istá alebo analogická), ktorá už bola právoplatne vyriešená, podstatne odlišným spôsobom bez toho, aby sa súd argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípmi právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy SR a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

3. K podanému odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť a priznať aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 74,58 eur. Bol toho názoru, že súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam, svoje rozhodnutie po právnej stránke posúdil správne a dostatočne svoje rozhodnutie aj odôvodnil. Pokiaľ ide o námietku žalobcu na nesprávnu aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní namiesto Obchodného zákonníka uviedol, že s týmto názorom nesúhlasí. Poukázal na to, že keďže medzi účastníkmi existuje spotrebiteľský vzťah v zmysle § 52 nasl. Občianskeho zákonníka a zák. č.

258/2001 Z. z. o spotrebiteľskom úvere, je možné použiť výhodnejšie ustanovenie pre spotrebiteľa ohľadne premlčania, a to § 101 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je premlčacia doba trojročná. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmluve o spotrebiteľskom úvere súdna prax považuje, ak je v spotrebiteľských zmluvách, ktoré sú upravené v Občianskom zákonníku, zák. č. 129/2010 Z. z., zák. č. 266/2005 Z. z. a zák. č. 250/2007 Z. z. v prípade rámcových zmlúv bez možného individuálneho dojednaní zmluvných podmienok, dohodnutý režim Obchodného zákonníka. Z dôvodu, že v zákone o spotrebiteľskom úvere nie je osobitné ustanovenie o premlčaní, na plynutie premlčacej doby je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Ohľadne tohto názoru poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 5MCdo/20/2009 zo dňa 25.01.2011. Poukázal ďalej na to, že na uvedené reagovala aj legislatíva, pretože novelou Občianskeho zákonníka účinnou od 01.04.2015 sa na konci § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka pripojila veta: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Po účinnosti tejto novely vydal aj NS SR rozsudok č. k. 3MCdo/14/2014, ktorý práve zdôrazňuje uvedené novelizované ustanovenie. Tu teda nastal obrat oproti právnemu stavu, podľa ktorého rozhodovali súdy v minulosti, napr. aj v rozhodnutiach, na ktoré poukázal žalobca v odvolaní, pretože v súčasnosti tu existuje výslovná zákonná úprava, ktorú možno vzhľadom na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v spotrebiteľských sporoch použiť aj na právnu úpravu pred účinnosťou vyššie uvedenej novely.

4. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v napadnutej časti podľa § 379 a 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej zamietajúcej časti a trovách konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť, pričom sa odvolací súd podľa § 387 ods. 2 CSP v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti a na toto poukazuje.

5. Predovšetkým je potrebné uviesť, že v posudzovanej veci súd prvej inštancie rozhodol a odvolanie žalobcu bolo podané pred 01.07.2016. Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zák. č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok, ktorý upravuje postup súdu pri prejednávaní a rozhodovaní sporov. Civilným sporovým poriadkom bol zrušený Občiansky súdny poriadok (zák. č. 99/1963 Zb.).

6. Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku zostávajú zachované. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia, ako aj základných princípov, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený, odvolací súd v danej veci posudzoval žalobcom uplatnené odvolacie dôvody podľa zákona účinného v čase podania odvolania, teda podľa vtedy platného procesného predpisu - Občianskeho súdneho poriadku.

7. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bolo vyhovené žalobe v časti úrokov z omeškania (prvý výrok rozsudku) odvolaním žalobcu napadnutý nebol, preto v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie je právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

8. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, bolo možné v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O.s.p. odôvodniť len skutočnosťami uvedenými v citovanom zákonom ustanovení.

9. Žalobca v odvolaní uplatnil ako odvolací dôvod nesprávne právne posúdenie veci (odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.), že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), a to, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav - § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. a účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom - ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p..

10. Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov nepostupuje podľa § 132 O.s.p. (teraz § 191 CSP). Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie.

11. Nesprávne právne posúdenie veci (odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis a tiež vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretuje.

12. V danej veci žalobca v odvolaní konkrétne neuvádza, na základe akých vykonaných dôkazov súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a v čom majú tieto spočívať.

13. V danej veci aj podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správne právne záveru, že medzi právnymi predchodcami účastníkov bola uzatvorená dňa 12.05.2006 zmluva o splátkovom úvere - úverová zmluva, na základe ktorej bol právne predchodcovi žalovaného poskytnutý spotrebiteľský úver. Súd prvej inštancie správne posudzoval zmluvu o splátkovom úvere podľa ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Rovnako správne súd konštatoval, že predmetom úverovej zmluvy bol záväzok právneho predchodcu žalobcu poskytnúť právne predchodcovi žalovaného splátkový úver vo výške 25.000,- Sk a na druhej strane zase záväzok právneho predchodcu žalovaného splácať poskytnutý úver riadne a včas mesačnými splátkami vo výške 696,- Sk s tým, že dátum prvej splátky bol dohodnutý na 20.06.2006 a konečná splatnosť úveru bola dňa 20.04.2011. V predmetnej veci bolo listinnými dôkazmi preukázané postúpenie pohľadávky právneho predchodcu žalobcu na súčasného žalobcu a rovnako aj skutočnosť, že pôvodný žalovaný zomrel, pričom vzhľadom na výšku nadobudnutého dedičstva žalovaný ako dedič zodpovedá za dlh poručiteľa, ktorý vstúpil do jeho práv a povinností.

14. Pokiaľ ide o dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci), tento je daný v prípade mylnej aplikácie právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

15. V preskúmvanej veci žalobca opodstatnenosť tohto odvolacieho dôvodu videl v tom, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval ust. Občianskeho zákonníka, týkajúce sa premlčacej doby a tiež tvrdil, že na daný vzťah nie je možné vôbec aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, týkajúce sa spotrebiteľa.

16. Ako už bolo uvedené, v danej veci je nepochybné, že predmetná zmluva vykazuje všetky znaky spotrebiteľskej zmluvy a že žalovaný nepoužil predmet plnenia na podnikanie. Na druhej strane je zrejmé, že pôvodný veriteľ bol podnikateľom a že predmet konania sa týkal jeho podnikateľskej činnosti. S účinnosťou od 01.04.2004 bola zákonom č. 153/2004 Z. z. vykonaná novela Občianskeho zákonníka, ktorou sa posilnila právna ochrana aj na vzťahy pred jej účinnosťou.

17. Podľa § 879f ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ust. § 53 a § 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch aj s ust. § 55 ods. 1, ak ide o náležitosti zmluvy a s ust. § 57 tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s ust. § 53, § 54 a § 57 tohto zákona podľa ods. 3, sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Spotrebiteľ má právo odstúpiť od spotrebiteľskej zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch, ktorá nie je podľa ods. 3 daná do súladu s ust. § 55 ods. 1 tohto zákona, ak ide o náležitosti zmluvy, a to do troch mesiacov po uplynutí lehoty podľa ods. 3.

18. Súdna prax považuje spotrebiteľské zmluvy, vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy, za typické občianskoprávne vzťahy. Úver je síce absolútnym obchodom a na úver dopadá tretia časť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy, avšak predmetná vec sa týka spotrebiteľskej zmluvy, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou (zák. č. 634/1992 Z. z. a ust. Občianskeho zákonníka). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu, teda o typický občianskoprávny vzťah. Úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy a v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnú úpravu o občianskych právach a nepodnikateľské právo (rozsudok Najvyššieho súdu

SR sp. zn. 5MCdo/20/2009). Uvedené názory a závery akceptoval aj Ústavný súd SR vo svojom uznesení zo dňa 19.06.2013, č. k. I. ÚS 402/2013.

19. Súd prvej inštancie preto správne uzavrel, že vzhľadom na skutočnosť, že uplatnený nárok je plnením zo spotrebiteľskej zmluvy, premlčuje sa nárok na peňažné plnenie z uvedeného zmluvného vzťahu v trojročnej premlčacej dobe v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3MCdo/14/2014 zo dňa 21.04.2015 (na ktorý správne poukázal aj žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu), z ktorého vyplýva, že ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy Obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. V uvedenom rozhodnutí Najvyšší súd SR zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora, ktorý namietal postup prvostupňového a odvolacieho súdu, ktoré oba zhodne v spore zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere aplikovali ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014 a na premlčanie aplikovali § 101 Občianskeho zákonníka.

20. Pokiaľ teda súd prvej inštancie žalobu žalobcu v zostávajúcej časti ako premlčanú zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

21. Vzhľadom na uvedené je potom nedôvodne vznesená námietka žalobcu v odvolaní, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, keď považuje odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie za nedostatočné, keďže sa podľa jeho názoru riešila právna otázka iným spôsobom ako bolo doposiaľ právoplatne vyriešené. S touto námietkou sa odvolací súd nestotožňuje a poukazuje na riadne odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom sa súd prvej inštancie vyporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený, a to nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery. Uvedené odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie je zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. Samotný fakt, že žalobca sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje neznamená, že zdôvodnenie nezodpovedá požiadavkám, ktoré na túto časť rozhodnutia kladie ust. § 157 ods. 2 O.s.p. (teraz ust. § 393 ods. 2 CSP).

22. S poukazom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil, keď súd prvej inštancie správne rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 2 O.s.p. aj o náhrade trov prvostupňového konania.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní plne úspešný priznal voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov odvolacieho konania v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).